

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ทั้งหมด 127 โรงเรียน โดยมีครูอิสลามศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 133 คน และผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 127 คน รวมทั้งสิ้น 260 คน

ตารางที่ 12 จำนวนประชากรจำแนกตามตำแหน่ง

ลำดับที่	ประชากร	จำนวน (คน)
1	ครูอิสลามศึกษา	133
2	ผู้บริหาร/โรงเรียน	127
	รวม	260

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูอิสลามศึกษาและผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะของครูอิสลามศึกษา (แบบประเมินตนเอง) และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

แบบประเมินสมรรถนะสร้างขึ้นโดยยึดตามแบบประเมินสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกรอบคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และระดับการศึกษาสูงสุด เป็นข้อความแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูอิสลามศึกษา ประกอบด้วย

1) สมรรถนะหลัก (Core Competency)

1. สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 9 ข้อ
2. สมรรถนะการบริการที่ดี จำนวน 7 ข้อ
3. สมรรถนะการพัฒนาตนเอง จำนวน 7 ข้อ
4. สมรรถนะการทำงานเป็นทีม จำนวน 8 ข้อ
5. สมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำนวน 10 ข้อ

2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

1. สมรรถนะการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ
2. สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 11 ข้อ
3. สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 8 ข้อ
4. สมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ
5. สมรรถนะภาวะผู้นำครู จำนวน 12 ข้อ
6. สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ข้อ

แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยพิจารณาข้อความในแต่ละข้อที่เกี่ยวกับสมรรถนะของครูอิสลามศึกษาว่าอยู่ในระดับใด คือ

ระดับ 5 หมายถึง ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ ในระดับ ดีมาก หรือ สูงมาก

ระดับ 4 หมายถึง ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ ในระดับ มาก หรือ สูง

ระดับ 3 หมายถึง ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ ในระดับ ปานกลาง หรือพอใช้

ระดับ 2 หมายถึง ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะในระดับ น้อยมาก หรือ ต้องปรับปรุง

3.2 วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 การสร้างแบบสอบถาม

วิธีสร้างแบบ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ สมรรถนะของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ของผู้วิจัยท่านอื่น ๆ มาเพื่อรวบรวมและคัดกรองตัวแปร

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตขององค์ประกอบของสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามประเด็นหลัก (IOC) โดยกำหนดให้คะแนนจากการพิจารณาดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างเนื้อหาที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

จากนั้นพิจารณาผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ผลที่ได้ คือ ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .67 ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ในกรณีที่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้สูงหรือค่อนข้างสูง ถ้าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเข้าใกล้ 0.5 หรือมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือปานกลางหรือมีความเชื่อถือได้ค่อนข้างน้อยหรือน้อยตามลำดับ (สรชัย พิศาลบุตร และคณะ, 2553: 33) ซึ่งจากแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้เมื่อตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นแล้วผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9589 นั่นก็คือ แบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือสูง

ขั้นที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.2.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำแนวคิดที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์

2) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

3) นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแบบประเมินสมรรถนะครูอิสลามศึกษา

4.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.5 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน นัดวัน เวลาการสัมภาษณ์และออกสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ดังรายละเอียดในตาราง 13

ตารางที่ 13 กำหนดการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ท่าน

ลำดับ ที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
1	นายอดุลย์ สานิง	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาศตุล	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	8 เม.ย. 56	09.00
2	นายอะหมาดสุกรี มาลินี	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาศตุล	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	8 เม.ย. 56	10.00
3	นายคนตอเหลบ หมาดเขยด	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาศตุล	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	8 เม.ย. 56	11.00
4	นายสนาน สุวรรณ ละออง	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถม ศึกษาศตุล	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ	8 เม.ย. 56	13.00

ลำดับ ที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
5	นายสนาน สุวรรณ ละออง	สำนักงาน คณะกรรมการ อิสลามประจำ จังหวัดสตูล	รองประธาน	10 เม.ย. 56	14.20
6	นายอารีย์ ตาเอ็น	โรงเรียนบ้านแปะ- ระเหนือ	นายกสมาคมครู อิสลามศึกษา สตูล	10 เม.ย. 56	16.00
7	นายอับลลอสย์ อาเก็ม	สำนักงาน คณะกรรมการ อิสลามประจำ จังหวัดสตูล	รองประธานฝ่าย วิชาการ	15 เม.ย. 56	09.25
8	นายอุมร์ สวาหลัง	โรงเรียนสมาคม เลขานุการสตรี 2	ผู้อำนวยการ	15 เม.ย. 56	11.30
9	นายวิชัย แท่งทอง	โรงเรียนบ้านทุ่ง สภากาชาดอุปถัมภ์	ผู้อำนวยการ	16 เม.ย. 56	13.25
10	นายอะหมัด นาปาเลน	โรงเรียนดารุลมา อาเรฟมูลนิธิ	ผู้จัดการ	17 เม.ย. 56	14.30

4.6 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมา
วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์
โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการประมวลผลทางสถิติ โดยการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการ
สอน ขนาดของโรงเรียนที่สอนโดยหาความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตาราง
และคำบรรยาย

ขั้นที่สอง วิเคราะห์สมรรถนะหลักของครูอิสลามศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและคำบรรยาย

ขั้นที่สาม วิเคราะห์สมรรถนะประจำสายงานของครูอิสลามศึกษาตามองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ ด้วยการคำนวณ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและคำบรรยาย

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถามความเห็นและการปฏิบัติเกี่ยวกับสมรรถนะของครูอิสลามศึกษา ได้ใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535: 100) ซึ่งแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ 4.51 ถึง 5.00 หมายความว่า ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ 3.51 ถึง 4.50 หมายความว่า ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ 2.51 ถึง 3.50 หมายความว่า ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ 1.51 ถึง 2.50 หมายความว่า ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับ 1.00 ถึง 1.50 หมายความว่า ครูอิสลามศึกษามีสมรรถนะ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นที่สี่ วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล โดยจำแนกตามความคิดเห็นของครูกับผู้บริหารโรงเรียน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ขั้นที่ห้า วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ตามทัศนะของครูอิสลามศึกษาและผู้บริหาร ใช้ Independent-Samples T-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ถ้ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe)